T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/612
KARAR NO : 2026/65
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen *"kararın gerekçeli olması"* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : C. Ş.
Vekili : Av. B. C. G.
Davalı : Ticaret Bakanlığı (Bakırköy Tasfiye İşletme Müdürlüğü)
Vekili : Av. C. G.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Gümrük mevzuatına göre tasfiyesi öngörülen 2006 model Mercedes Benz E 220 CDI markalı aracın Bakırköy Tasfiye İşletme Müdürlüğünce e-ihale yöntemiyle 28/04/2023 tarihinde 2334BKR2023G115A213 ihale numarasıyla gerçekleştirilen satış ihalesiyle en yüksek bedeli veren müvekkiline satışına karar verildiğini, müvekkili tarafından 76.910 TL ihale teminat bedeli yatırıldığını ancak müvekkilinin aracı fiziki olarak gördüğünde çalıştıramaması nedeniyle, araçta motor beyin arızası olduğunu düşünerek aracın ayıplı olması nedeniyle, ihalenin feshi ve teminat bedelinin iadesi için ihaleyi düzenleyen Bakırköy Tasfiye İşletme Müdürlüğüne 08/05/2023 tarihinde başvuruda bulunduğunu, davalı idarenin 08/05/2023 tarih ve E-88043769-380.99-00085219106 sayılı cevabi yazısında; satış iptal talebinin kabul edilmediği ve süresinde ödeme işlemi tamamlanmadığı takdirde teminatın irat kaydedileceğinin bildirdiğini, işlemlerin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek; davalı kurumun 08/05/2023 tarih ve E-88043769-380.99-00085219106 sayılı işleminin ve satış ihalesinin iptali ile ödenen teminat bedelinin iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **İstanbul 5. İdare Mahkemesi 25/05/2023 tarih ve E.2023/1215, K.2023/1422 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *" ... Dosyanın incelenmesinden; Ticaret Bakanlığı Bakırköy Tasfiye İşletme Müdürlüğü'nce 28.04.2023 tarihinde düzenlenen e-ihale uygulamasından davacının satın aldığı otomobilin "motor beyni" arızası bulunduğu, durumunun ihale sayfası, ihale şartnamesi ve ekspertiz raporunda belirtilmediği, aracın ayıplı olduğundan bahisle satış ihalesinin iptali ve ödenen*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden WWtLYIv - NxihoDh - 2rSRRvS - qfID4g= ile erişebilirsin

teminat bedelinin iadesi istemiyle yapılan 08.05.2023 tarih ve 85206917 kayıt numaralı başvurunun reddine ilişkin Bakırköy Tasfiye İşletme Müdürlüğünün 08.05.2023 tarih ve E-85219106 sayılı işlemi ile ihalenin iptali ve idareye ödenen teminat bedelinin iadesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, dava dilekçesi ve eki belgelerin incelenmesinden; davacının, ihaleden önce aracı fiziken görmeye gelen kişiler arasında yer almadığı, ihalenin üzerinde kalması sonrasında davacının aracın ayıplı olduğundan bahisle teslim almaktan vazgeçtiği, iş bu davanın ise aracın ayıplı olduğundan bahisle açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacı tarafından, ihaleye konu aracın "motor beyni" arızası bulunduğu ileri sürülerek bakılan dava açılmış olup, ihale gerçekleştirilerek sözleşme ilişkisi kurulduktan sonra sözleşmenin diğer tarafının teslim edeceği malın ayıplı olduğu iddiasından kaynaklanan ihtilafın özel hukuk hükümleri uygulanmak suretiyle çözümlenmesi gerektiğinden işbu davanın görüm ve çözümü adlî yargı mercilerine aittir. ..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı hukuki gerekçelerle müvekkilinin satın aldığı aracın ayıplı olması nedeniyle, sözleşmeden dönme hükümlerinin uygulanarak teminat bedelinin iadesi istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Bursa 5. Tüketici Mahkemesi 23/08/2023 tarih ve E.2023/288, K.2023/479 sayılı kararı ile, davaya bakmaya Asliye Hukuk Mahkemelerinin görevli olduğu, Tüketici Mahkemelerinin görevli olmadığı gerekçesiyle, dava dilekçesinin mahkemenin görevsizliği nedeniyle usulden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

5. Bursa 5. Asliye Hukuk Mahkemesi 04/06/2024 tarih ve E.2023/461, K.2024/259 sayılı kararı ile, davada yetkili mahkemenin Bakırköy Asliye Hukuk Mahkemeleri olduğu gerekçesiyle dava dilekçesinin yetki yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir.

6. Bakırköy 11. Asliye Hukuk Mahkemesi 29/01/2025 tarih ve E.2024/376, K.2025/30 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın HMK 114/1-b ve 115/2 maddeleri gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuştur. Kararın ilgili kısmı şöyledir;

"... 4.Davalı, ihale Yasasına dayanılarak sözleşme aşamasına kadar idarece alınan kararlar ve yapılan işlemler idari nitelikte olduğunu, bu nedenle bu tür işlemlere karşı açılacak davalar idari yargının görevinde olup sözleşmenin imzalanmasından sonra sözleşme hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıklar ise adli yargının görevine gireceği, somut uyuşmazlık ihale sözleşmesinin imzalanmasından önceki aşamaya ilişkin olduğundan Hukuk Muhakemeleri Kanununun 114.Maddesindeki ‘’dava şartları’’ başlıklı 114. Maddesinde hüküm bulan ‘’mahkemenin görevli olması’’ şartı da göz önünde bulundurularak, işbu dava görevsiz mahkemede açıldığını beyan etmektedir.

Davalının davanın görülemez olduğuna ilişkin savunması yerindedir ve mahkeme kamu düzenine ilişkin olan bu koşulu taşımayan davanın görülemezliğine davanın her aşamasında hükmetme yetkisine haizdir (HMK 115).

5.Yargı yolunun caiz olmaması, HMK 114/1/b maddesi gereğince bir davanın esastan görülmesini engelleyen olumlu dava şartıdır. HMK 115.maddesi muhakemenin yer, zaman ve kişiden bağımsız olarak davanın görülebilirlik koşullarına haiz olup olmadığının mahkeme tarafından test edilmesini, inceleme sonucunda, davanın görülebilirlik koşuluna haiz olmadığının belirlenmesi halinde davanın usulden reddine hükmedilmesini emretmektedir.

6.O halde dava dava şartı yokluğu yani yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine hükmedilmelidir ..."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden WWtLYIv - NxihoDh - 2rSRRvS - qfID4g= ile erişebilirsin

7. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 19. Hukuk Dairesi 02/05/2025 tarih ve E.2025/663, K.2025/773 sayılı kararı ile *"kesinleşmiş idare mahkemesi kararı getirtilerek, Uyuşmazlık Mahkemesine 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında mahkemece başvurulması gerektiği"* gerekçesiyle mahkeme kararının kaldırılmasına, dosyanın mahkemesine iadesine karar vermiştir.

8. **Bakırköy 11. Asliye Hukuk Mahkemesi 08/10/2025 tarihli celsesinde E.2025/183 sayılı duruşma tutanağı** ile, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

9. Bakırköy 11. Asliye Hukuk Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari dava dosyası, ekinde adli yargı dosyası ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

10. Anayasa'nın *"D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması"* başlıklı 141. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"*Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır*."

11. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "*Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008-5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

12. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

13. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "*Hükmün kapsamı*" başlıklı 297. maddesi şöyledir:

"*(1) Hüküm "Türk Milleti Adına" verilir ve bu ibareden sonra aşağıdaki hususları kapsar:*

a) Hükmü veren mahkeme ile hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin ad ve soyadları ile sicil numaraları, mahkeme çeşitli sıfatlarla görev yapıyorsa hükmün hangi sıfatla verildiğini.

b) Tarafların ve davaya katılanların kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, varsa kanuni temsilci ve vekillerinin ad ve soyadları ile adreslerini.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden WWtLYIv - NxihoDh - 2rSRRvS - qfID4g= ile erişebilirsin

c) Tarafların iddia ve savunmalarının özetini, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delilleri, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesini, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepleri.

ç) Hüküm sonucu, yargılama giderleri ile taraflardan alınan avansın harcanmayan kısmının iadesi, varsa kanun yolları ve süresini.

d) Hükmün verildiği tarih ve hâkim veya hâkimlerin ve zabıt kâtibinin imzalarını.

e) Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi.

(2) Hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir."

14. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*Kararlarda bulunacak hususlar*" başlıklı 24. maddesinin (e) bendi şöyledir:

" Kararlarda:

...

e) Kararın dayandığı hukuki sebepler ile gerekçesi ve hüküm:tazminat davalarında hükmedilen tazminatın miktarı,

...

Belirtilir..."

B. Yargı Kararları

15. Danıştay 8. Dairesinin 19/10/2021 tarihli ve E.2019/1164, K.2021/4647 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Öte yandan, Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru kararlarında da değinildiği üzere; Anayasa'nın 36. maddesinin 1. fıkrasında herkesin adil yargılanma hakkına sahip olduğu belirtilmiş ancak bu maddede gerekçeli karar hakkından açıkça söz edilmemiştir. Anayasa'nın 36. maddesine "adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin 1. fıkrasındaki hakkaniyete uygun yargılanma hakkının kapsamına gerekçeli karar hakkının da dâhil olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM)'nin birçok kararında vurgulanmıştır. Dolayısıyla Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkının gerekçeli karar hakkı güvencesini de kapsadığının kabul edilmesi gerekir. (Anayasa Mahkemesi, Abdullah Topçu, B. No:2014/8868, 19/4/2017, p.75)

Bu bağlamda, AİHM içtihatlarına göre, genel olarak her bir karar açık, konuyla ilgili herkesin, mahkemenin neden belirli bir kararı verdiğini anlamasına imkan verecek şekilde olmalıdır. (AİHM, Seryavin ve Diğerleri/Ukrayna, p.57-61).

Mahkeme kararlarının, hüküm fıkrası ve hükmün dayandığı gerekçe ile bir bütün olduğu, gerekçesiz karar verilmesinin mümkün olmadığı açık olduğuna göre, gerekçenin hem temyiz incelemesini yapacak merci açısından hem de kararı uygulayacak olan idare açısından yeterli açıklıkta olması gerekmektedir.

Yargılama hukukunda, yargı (hüküm), uyuşmazlığı çözmekle görevli ve yetkili yargı yerinin yargılama sürecinin sonunda ulaştığı 'sonuç'tur. Gerekçe, yargıcın çözümlemek durumunda olduğu uyuşmazlığa uygulanması gereken soyut hukuk kuralının saptanmasında, yorumlanmasında ve tüm ayrıntılarıyla ortaya konulup nitelendirilen maddi olaya uygulanmasında izlemiş olduğu yöntemi gösteren ve bu özelliği sebebiyle, yargılamanın nesnelliği ile varılan yargının doğruluğu konusunda davanın taraflarına güven, üst yargı yerine de denetleme olanağı veren açıklamadır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden WWtLYIv - NxihoDh - 2rSRRvS - qfID4g= ile erişebilirsin

16. Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 21/12/2021 tarihli ve E.2021/14691, K.2021/12738 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"Belirtmek gerekir ki; T.C. Anayasa'sının 138 ve 141/3 maddeleri gereğince bütün mahkemelerin her türlü kararlarının gerekçeli olarak yazılması gerekir. 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 388/1-3. maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 297/1-c. maddesi, bir mahkeme hükmünün kapsamının ne şekilde olması gerektiğini açıklamıştır. Bir mahkeme hükmünde, tarafların iddia ve savunmalarının özetinin, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususların, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan delillerin, tartışılması ve değerlendirilmesinin, sabit görülen vakıalarla, bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebeplerin birer birer, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde hükümde gösterilmesi gereklidir. Bu kısım, hükmün gerekçe bölümüdür. Gerekçe, hakimin (mahkemenin) tespit etmiş olduğu maddi vakıalar ile hüküm fıkrası arasında bir köprü görevi yapar. Gerekçe bölümünde hükmün dayandığı hukuki esaslar açıklanır. Hakim, tarafların kendisine sundukları maddi vakıaların hukuki niteliğini kendiliğinden (re'sen) araştırıp bularak hükmünü dayandırdığı hukuk kurallarını ve bunun nedenlerini gerekçede açıklar.

Hakim, gerekçe sayesinde verdiği hükmün doğru olup olmadığını, yani kendini denetler. Üst mahkeme de, bir hükmün hukuka uygun olup olmadığını ancak gerekçe sayesinde denetleyebilir. Taraflar da ancak gerekçe sayesinde haklı olup olmadıklarını daha iyi anlayabilirler. Bir hüküm, ne kadar haklı olursa olsun, gerekçesiz ise tarafları tatmin edemez. (Kuru, Baki/ Arslan, Ramazan/ Yılmaz, Ejder; Medeni Usul Hukuku Ders Kitabı 6100 sayılı HMK'ye göre Yeniden Yazılmış, 22 Baskı, Ankara 2011, s.472). Gerekçenin önemi Anayasal olarak hükme bağlanmakla gösterilmiş olup, gerekçe ve hüküm birbirine sıkı sıkıya bağlıdır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

17. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Gülay DOĞAN'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Yukarıda mevzuat kısmında belirtildiği üzere, yargı yerlerince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında Uyuşmazlık Mahkemesine yapılacak başvurularda, davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varması halinde, gerekçeli bir karar ile başvurusunu yapması ve kararında elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin ertelemesi gerektiği açıkça düzenlenmiştir.

19. Dava dosyalarının incelenmesinden, idari yargı yerince verilen gerekçeli görevsizlik kararından sonra, adli yargı yerine taşınan davada Asliye Hukuk Mahkemesince, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğuna yönelik gerekçeli bir karar verilmişse de bunun Bölge Adliye Mahkemesince kaldırılması sonrası Mahkememize yapılan başvurunun gerekçeli ara karar ile yapılmadığı ve duruşma zaptı ile dosyanın gönderildiği görülmüştür.

20. Bu durumda, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan başvurunun yukarıda açıklanan kararların gerekçeli olması gerektiğine ilişkin Anayasa ve Kanun hükümlerine, yüksek mahkeme içtihatlarına, somut uyuşmazlık kapsamında ise, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden WWtLYIv - NxihoDh - 2rSRRvS - qfID4g= ile erişebilirsin

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen *"kararın gerekçeli olması"* koşulunu taşımayan Bakırköy 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 08/10/2025 tarih ve E.2025/183 sayılı başvurusunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan Bakırköy 11. Asliye Hukuk Mahkemesinin 08/10/2025 tarih ve E.2025/183 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

16/02/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Bayram	Döndü Deniz	Mustafa
YAŞAR	ŞEN	BİLİR	EROL

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden WWtLYIv - NxihoDh - 2rSRRvS - qfID4g= ile erişebilirsin